

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obo/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 6013200468
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6013200468.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a sudkýň JUDr. Miroslavy Janečkovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobkyne M. L. I. C., H. X.. Č.. X, R., správkyne konkurznej podstaty úpadcu CEEP-Central and Easth European Properties, a. s. Námestie Ľ. Štúra 3, Žilina, IČO: 44 266 391, zastúpenej advokátkou JUDr. Ľubicou Flíderovou, Trhová 1, Zvolen, proti žalovanému M. S.F. D., R. A. XXXX/X, S. G., zastúpenému advokátom JUDr. Františkom Vavračom, Horná 106/51, Banská Bystrica, za účasti intervenienta 1/ KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Miroslav Maďar, s. r. o., Robotnícka 6, Banská Bystrica, intervenienta 2/ Wüstenrot poisťovňa, a. s., Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 313 83 408, o zaplatenie 1.036.814,83 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 52Cbi/1/2013-257 z 25. októbra 2017 v znení opravného uznesenia č. k. 52Cbi/1/2013-353 z 21. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 52Cbi/1/2013-257 z 25. októbra 2017 v znení uznesenia č. k. 52Cbi/1/2013-353 z 21. mája 2018 v napadnutej vyhovujúcej časti a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania ako aj výroku týkajúcom sa poplatkovej povinnosti z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 52Cbi/1/2013-257 z 25. októbra 2017 v spojení s uznesením č. k. 52Cbi/1/2013-353 z 21. mája 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.036.814,83 € s 9 % p. a. úrokom z omeškania od 9. apríla 2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v časti týkajúcej sa úroku z omeškania od 15. júla 2009 do 8. apríla 2013 žalobu zamietol, žalobkyňi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania a súčasne žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok v sume 33.193,50 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že suma 1.036.814,83 € spolu s príslušenstvom, zaplatenia ktorej

sa žalobkyňa domáha, predstavuje škodu, ktorú mal spôsobiť žalovaný ako bývalý správca konkurznej podstaty, v období od 28. novembra 2005 do 14. apríla 2009, investovaním prevažnej časti finančných prostriedkov získaných ako výťažok z konkurzného konania úpadcu spoločnosti CEEP-Central and Easth European Properties, a. s., Námestie Ľ. Štúra 3, Žilina, v uzavretých zmenkových obchodoch kúpou a predajom zmienek vystavených spoločnosťou CI Holding, a. s., so sídlom Poľná 1, Bratislava. Súd prvej inštancie prisvedčil žalovanému, že zákon č. 328/1991 Zb. Zákon o konkurze a vyrovnaní (ďalej aj „ZKV“) na rozdiel od § 10 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z., ktorý nadväzuje na zákon č. 7/2005 Z. z., neukladal správcovi povinnosť zložiť peniaze konkurznej podstaty v banke. ZKV ponechal na odbornom zvážení správcu konkurznej podstaty, akým spôsobom bude nakladať s peniazmi, ktoré získal ako výťažok speňaženia konkurznej podstaty. Súd zdôraznil, že ZKV jasne určil rámec, účel konania správcu a tento účel napĺňa správca samostatne zvolenými postupmi, ktoré smerujú k tomu, aby zistil rozsah majetku úpadcu, preveril pohľadávky uplatňované veriteľmi voči úpadcovi, majetok úpadcu speňažil a v zmysle pravidiel určených zákonom pomerne uspokojil veriteľov. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že bez ohľadu na to, či správca finančné prostriedky zložil na účet v banke, uložil do trezora, odovzdal do notárskej úschovy alebo ich držal na pokladni, bolo jeho povinnosťou zabezpečiť, aby tieto peniaze (peniaze určené pre veriteľov) boli bezpečne uschované do doby, kým ich nevypláti veriteľom na základe rozvrhového uznesenia. Zdôraznil, že správca konkurznej podstaty je pri napĺňaní tohto záväzku oprávnený určiť spôsob uschovania peňazí sám, zo zákona je však povinný pri tom postupovať s odbornou starostlivosťou. Vyslovil názor, že správca konkurznej podstaty, nie je oprávnený požičiavať peniaze konkurznej podstaty a vytvárať tak úpadcovi nových dlžníkov, naopak je povinný prijať všetky plnenia od úpadcových dlžníkov, teda maximalizovať výťažok z majetku úpadcu. Konštatoval, že konanie správcu je potrebné posudzovať s prihliadnutím na špecifické okolnosti prípadu avšak treba mať na pamäti, že správca je osoba s odborným vzdelaním schopná domyslieť následky svojich postupov. Súd vyslovil názor, že zo ZKV nemožno vyvodiť oprávnenie správcu investovať prostriedky konkurznej podstaty do podnikania tretej osoby, správca je oprávnený vykonávať iba opatrenia potrebné na zabezpečenie prevádzky podniku v zmysle § 14b ZKV za účelom zabránenia nehospodárnemu ukončeniu prevádzky. Súd vyslovil názor, že poskytnutie prostriedkov do podnikania iným subjektom, rovnako ako nákup cenných papierov, v sebe objektívne zahŕňajú riziko, že dlžník úpadcovi poskytnuté prostriedky nevráti. Nakoľko správca nemá ako ovplyvniť akým spôsobom bude vystaviteľ zmenky CI Holding s prostriedkami nakladať a či bude podnikat takým spôsobom, že ich aj s dohodnutým výnosom vráti, označil súd prvej inštancie žalovaným uzatvorený obchod za rizikový, bez ohľadu na predchádzajúce dobré skúsenosti s dosiahnutým zhodnotením vložených finančných prostriedkov. Súd konštatoval, že ak si správca konkurznej podstaty riziko reálne neuvedomoval, uvedomovať si ho mal, osobitne, keď práve v Banskej Bystrici, v ktorej boli o investície do zmenky spoločnosti Drukos pripravené tisíce subjektov. Pri posudzovaní konania žalovaného ako správcu konkurznej podstaty súd zohľadnil aj výšku sumy, ktorú žalovaný vložil do zmenkového obchodu. Investovanie celej sumy do jediného cenného papiera od jediného emitenta označil súd prvej inštancie za vysoko rizikové počínanie, ktoré nemožno považovať za konanie s odbornou starostlivosťou. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný porušil povinnosť postupovať pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou, ktorú upravuje § 8 ods. 2 ZKV. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie ďalej za preukázané, že sa v dôsledku konania žalovaného majetok úpadcu znížil, keďže CI Holding a. s., ako vystaviteľ zmenky, úpadcovi finančné prostriedky nevrátil a to o sumu, ktorú žalovaný investoval do nákupu zmenky. Súd poukázal na vyjadrenie žalovaného, ktorý sám potvrdil, že žiadne finančné prostriedky neboli zatiaľ zo strany CI Holding a. s. vymožené, napriek tomu, že správca CI Holding, a. s. pohľadávku žalovaného v konkurze v celom rozsahu uznal. Súd konštatoval, že ak by žalovaný ponechal prostriedky získané speňažením na účte úpadcu a neinvestoval ich do zmenkových obchodov, ku vzniku škody by nebolo prišlo. (bod 58 posledná veta odôvodnenia rozsudku) Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej uviedol, že žalovaný v zmysle § 420 ods. 3 Obč. zák. nepreukázal, že škodu nezavinil. Upriamil pozornosť na tú skutočnosť, že správca vložil finančné prostriedky do zmenkových obchodov bez súhlasu konkurzného súdu a aj bez súhlasu konkurzných veriteľov a o zmenkových obchodoch informoval konkurzný súd až následne s informáciou, že podniká kroky na získanie finančných prostriedkov zo zabezpečovacích prostriedkov späť. Konanie žalovaného však podľa názoru súdu nebolo konaním úmyselne zavineným, pretože zo žiadneho jeho konania nevyplývalo, že by škodu žalobcovi spôsobiť chcel alebo že by bol uzročený s tým, že ku škode dôjde. Za

relevantné súd nepovažoval ani predchádzajúce pozitívne skúsenosti vyplývajúce z obchodných vzťahov, keď pri poskytovaní finančných prostriedkov podnikateľskému subjektu je vždy nutné prihliadať na riziko, že subjekt nielenže nemusí dosahovať zisk ale ani plniť záväzky.

3. V súvislosti so žalovaným vznesenou námietkou premlčania sa súd prvej inštancie nestotožnil s jeho názorom, že objektívna premlčacia lehota začala plynúť odo dňa 15. júla 2009 to jest deň po splatnosti zmenky. Súd prvej inštancie vyslovil názor (bod 66 odôvodnenia rozsudku), že škoda na majetku úpadcu vznikla vtedy, keď bolo zrejmé v akej výške sa protiprávny úkon žalovaného prejavil na majetku úpadcu. Poukazujúc na závery vyjadrené v odôvodnení rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo/17/2015 zo dňa 18. októbra 2016, dospel k záveru, že pokiaľ by bola reálne prítomná možnosť, že zmenkový dlžník vráti finančné prostriedky do konkurznej podstaty, bola by žaloba o náhradu škody podaná predčasne. Za moment kedy došlo ku škode na majetku úpadcu, za vznik ktorej zodpovedá bývalý správca konkurznej podstaty, považoval súd prvej inštancie moment, keď nastali účinky vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, prejavujúce sa okrem iného tým, že boli zastavené exekučné konania a nie je ďalej možné vymáhať plnenie ani zo zabezpečovacích nástrojov. Za moment kedy došlo ku škode na majetku úpadcu teda súd prvej inštancie považoval deň, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie o vyhlásení konkurzu na zmenkového dlžníka, kedy bolo správcovi zrejmé, že dlžník zo zmenkového vzťahu, v dôsledku insolventnosti, plniť nebude. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie vyhodnotil námietku premlčania ako nedôvodnú. V súvislosti s námietkou žalovaného, že ku dňu podania žaloby zatiaľ žiadna škoda nevznikla, keďže konkurz úpadcu CI Holding, a. s. skončený nie je súd prvej inštancie uviedol, že ak by žalobkyňa vymohla finančné prostriedky od žalovaného a následne by boli z konkurzu CI Holding a. s. do konkurznej podstaty úpadcu CEEP-Central and Easth European Properties, a. s., Žilina nejaké finančné prostriedky vrátené, má žalovaný v takomto prípade právo domáhať sa od žalobcu vrátenia bezdôvodného obohatenia (bod 67 odôvodnenia).

4. Za počiatok obdobia omeškania určil súd prvej inštancie až deň podania žaloby 9. apríl 2013 s odôvodnením, že žalobkyňa opatrením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. februára 2013 bola uložená povinnosť aby súdne vymáhal od bývalého správcu finančné prostriedky z konkurznej podstaty, ktoré jej bývalý správca neodovzdal po skončení výkonu funkcie správcu.

5. Výrok týkajúci sa nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a neúspechom žalobkyne v konaní len v nepatrnej časti. Uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Výrok týkajúci sa poplatkovej povinnosti odôvodnil ustanovením § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. a iba nepatrným neúspechom žalobkyne v konaní.

7. Proti vyhovujúcej časti tohto rozsudku a závislým výrokom o nároku na náhradu trov konania ako aj poplatkovej povinnosti podal včas odvolanie žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“), argumentujúc odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. Odvolateľ v odvolaní tvrdil, že postupom súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces a to nevyhovením jeho návrhu na odročenie pojednávania určeného na termín 25. september 2017, z dôvodu zmeny jeho právneho zástupcu dňa 20. septembra 2017. Vzhľadom na obtiažnosť sporu a nevyhnutnosť naštudovať si celý spis, nemal nový právny zástupca dostatok času na prípravu, keď od prevzatia zastupovania do dňa pojednávania mal na oboznámenie sa s prejednávanou vecou iba 1 pracovný deň. Poukázal na to, že o termíne pojednávania nevedel, nakoľko mu jeho pôvodný právny zástupca túto skutočnosť neoznámil. Ďalej tvrdil, že v dôsledku uvedeného postupu súdu prvej inštancie nebol vykonaný výsluch svedka O. P., majúci zásadný význam aj pre posúdenie protiprávnosti a zavinenia vo vzťahu k uplatnenému nároku. Súčasne požiadal o priznanie oslobodenia spod poplatkovej povinnosti za podané odvolanie. Odvolateľ v odvolaní ďalej namietal nesprávne právne posúdenie momentu vzniku škody a následne premlčania uplatneného nároku. Nesúhlasil s ustálením momentu

kedy sa škoda prejavila na žalobcovom majetku tak ako je vyjadrené v bode 66 odôvodnenia rozsudku t. j. momentom vyhlásenia konkurzu na zmenkového dlžníka, keďže týmto momentom bolo správcovi zrejmé, že dlžník zo zmenkového vzťahu v dôsledku insolventnosti plniť nebude. Za nesprávne tiež považoval, že súd prvej inštancie skombinoval primárny zodpovednostný vzťah (náhradu škody) so sekundárnym vzťahom z obligácie medzi škodcom a treťou osobou (CI HOLDING, a. s.). Tieto predpoklady označil za chybné, lebo vyvolávajú absolútnu neurčitosť časového momentu vzniku škody, keďže, ak by konkurz tretej osoby (CI HOLDING, a. s.) nebol vyhlásený, tak by škoda z tohto dôvodu vôbec nevznikla a ďalej nie je isté či a kedy by bolo plnené zo sekundárneho vzťahu treťou osobou, čím by bolo predĺžovanie objektívnej lehoty odložené na neurčitú dobu čo neprispieva k základnému princípu stability právnych vzťahov. Súdom prvej inštancie tvrdené skutočnosti nefixujú vznik škody ku konkrétnemu časovému momentu, lebo takýto moment môže nastať ale nemusí nastať nikdy. Zotrval na svojom názore, že udalosťou, z ktorej škoda vznikla bolo protiprávne prevedenie prostriedkov na účet CI HOLDING, a. s. a súčasne týmto prevedením vznikla aj samotná škoda, lebo prostriedky boli nezvratne a definitívne odňaté úpadcovi. Mal za to, že na plynutie premlčacej doby z titulu primárneho vzťahu škodca - poškodený nemôžu mať vplyv subjektívne schopnosti prípadného vrátenia finančných prostriedkov od CI HOLDING, a. s.

9. V ďalšej časti svojho odvolania odvolateľ nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že ako bývalý správca konkurznej podstaty porušil právnu povinnosť a to pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou. Vyslovil názor, že odborná starostlivosť sa musí vzťahovať k takému konaniu správcu, ktoré zákon zakazuje. Poukázal na to, že ZKV obsahuje celý rad príkazov a zákazov, ktoré správca musí rešpektovať, a len v prípade, ak by bol porušený takýto zákaz alebo príkaz išlo by o porušenie právnej povinnosti a automatické spustenie zodpovednosti cez blanketnú normu § 8 ods. 2 ZKV. Odvolateľ poukázal na to, že v prejednávanej právnej veci neboli prostriedky poskytnuté do nebankového subjektu lebo išlo o bonitnú spoločnosť, ktorá mala finančné prostriedky poskytnuté aj od Poštovej banky, a. s., musela teda splňať veľmi prísne podmienky poskytovania úverov podnikateľskému subjektu, a do konkurzu sa dostala z dôvodov, ktoré nemohol predvídať. Jeho postup pri zhodnocovaní konkurznej podstaty označil za racionálny s cieľom zhodnotiť konkurznú podstatu o úroky, ktoré predstavovali zisk a prevyšovali úroky v bankách. So zreteľom na uvedené uzavrel, že medzi jeho konaním a vznikom škody neexistuje priama príčinná súvislosť.

10. V ďalšom podaní zo dňa 29. mája 2019 odvolateľ poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Obo/13/2017 zo dňa 20. februára 2019 z dôvodu, že závery v ňom vyslovené by mohli byť použiteľné aj v prejednávanej veci. K podaniu pripojil aj neprávoplatné uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/125/2017-3547 z 9. apríla 2018, ktorým bolo voči nemu zastavené trestné stíhanie.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) po prejednaní odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (ustanovenie § 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

12. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou odvolateľa, že mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom a to nevyhovením jeho návrhu na odročenie pojednávania určeného na termín 25. september 2017 znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 157 ods. 1 CSP súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

14. Podľa § 183 ods. 1 CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

15. Vychádzajúc z citovaných ustanovení v civilnom procese platí zásada, že sa má vec rozhodnúť

spravidla na jednom pojednávaní. Možnosť súdu odročiť pojednávanie je potrebné z uvedeného dôvodu vnímať ako niečo výnimočné. V prejednávanej právnej veci bolo predvolanie na pojednávanie, určené na 25. septembra 2017, doručené v súlade s § 110 ods. 1 CSP právnenému zástupcovi žalovaného dňa 24. augusta 2017, teda mesiac pred dňom pojednávania. Súd prvej inštancie bezodkladne v súlade s § 183 ods. 4 CSP informoval žalovaného o neakceptovaní jeho návrhu na odročenie pojednávania a o dôvodoch neodročenia. Skutočnosť, že žalovaný a jeho nový právny zástupca nemal vedomosť o termíne pojednávania, nakoľko ho jeho pôvodný právny zástupca neinformoval, hoci z obsahu spisu je zrejmé, že mu predvolanie bolo riadne doručené, nemôže byť ani podľa názoru odvolacieho súdu považované za dôvod, pre ktorý by bolo možné v zmysle § 183 ods. 1 CSP pojednávanie odročiť. V súvislosti s ďalšou námietkou žalovaného, že v dôsledku nevyhovenia jeho návrhu na odročenie pojednávania nebol vykonaný ním navrhnutý dôkaz, výsluch svedka O. P., odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že zo spisu je zrejmé, že spolu s predvolaním na pojednávanie, určené na deň 25. september 2017, bola predchádzajúcemu právnenému zástupcovi žalovaného doručené aj oznámenie, v ktorom ho súd vyzýval, aby v prípade, že trvá na výsluchu O. P., zabezpečil jeho prítomnosť a v zmysle § 197 ods. 1 CSP o tejto skutočnosti upovedomil súd ako aj protistranu. So zreteľom na uvedené a následnú nečinnosť žalovaného, nepovažoval odvolací súd ani túto jeho námietku za dôvodnú.

16. Vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka má (okrem iného) ten účinok, že oprávnenie nakladať s majetkom patriacim do konkurznej podstaty, ako aj výkon práv a povinností súvisiacich s nakladaním s majetkom konkurznej podstaty, prechádza na správcu konkurznej podstaty. Z ust. § 8 ods. 2 ZKV vyplýva, že správca je povinný pri výkone svojej funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd. Z odseku 5 citovaného ustanovenia ďalej vyplýva, že zbavením funkcie nezaniká správcova zodpovednosť podľa odseku 2 za čas výkonu jeho funkcie. Správca, ktorý bol zbavený funkcie, je povinný riadne informovať nového správcu a dať mu k dispozícii všetky doklady. Za škodu vzniknutú účastníkom konkurzného konania alebo tretím osobám v dôsledku porušenia povinnosti uloženej správcovi zákonom (vrátane povinnosti vykonávať funkciu správcu riadne a odborne) alebo súdom (na základe súdneho rozhodnutia alebo opatrenia konkurzného súdu v rámci jeho dohliadacej činnosti) v súvislosti s výkonom funkcie správcu konkurznej podstaty zodpovedá podľa ust. § 420 ods. 1 OZ správca ako fyzická osoba. Teda, ide o priamu majetkovú zodpovednosť správcu konkurznej podstaty. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle ust. § 420 ods. 1 OZ sú: porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody (tieto predpoklady majú objektívny charakter) a zavinenie (ktoré je subjektívnej povahy, jeho existencia sa predpokladá) a je na škodcovi, aby preukázal, že škodu nezavinil. Pre zistenie či žalovaný nesie zodpovednosť za škodu je rozhodujúce naplnenie objektívnych a subjektívnych predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, z dôvodu ktorého, ani prípadný pozitívny výsledok trestného konania pre záver o zodpovednosti žalovaného za škodu z hľadiska ustanovenia § 420 Obč. zák. nie je rozhodujúci.

17. Povinnosť správcu konkurznej podstaty postupovať pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou (ust. § 8 ods. 2 ZKV) zahŕňa aj jeho povinnosť riadne udržiavať a spravovať konkurznú podstatu, teda vykonávať činnosť smerujúcu k tomu, aby nedochádzalo k znehodnoteniu konkurznej podstaty, aby majetok do nej patriaci bol využívaný v súlade so svojím určením a prípadne, ak je to možné, aby sa konkurzná podstata aj rozmnožila. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý spôsobil, akým žalovaný ako bývalý správca konkurznej podstaty nakladal s finančnými prostriedkami, ktoré získal ako výťažok speňaženia konkurznej podstaty, považoval za odporujúci ustanoveniu § 8 ods. 2 ZKV. Pre investovanie finančných prostriedkov nemalej hodnoty do akciovej spoločnosti CI HOLDING bol žalovaný uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 27-24K152/96-Že-810 z 24. augusta 2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo/58/2011 z 27. novembra 2012 po tom, čo obidva sudy dospeli zhodne k záveru, že takýto úkon žalovaného je závažným porušením výkonu funkcie s odbornou starostlivosťou, aj zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu CEEP-Central and East European Properties a. s. „v konkurze“. So zreteľom na uvedené nepovažoval odvolací súd námietku žalovaného, že vo veci konal s odbornou starostlivosťou, za dôvodnú.

18. Odvolací súd nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že škoda vznikla právoplatnosťou uznesenia o vyhlásení konkurzu na zmenkového dlžníka, v momente ktorom bolo správcovi zrejmé, že dlžník zo zmenkového vzťahu v dôsledku insolventnosti plniť nebude. Určenie momentu vzniku škody právoplatnosťou uznesenia o vyhlásení konkurzu súd prvej inštancie odôvodnil aj tým, že účinky vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka sa prejavujú aj tým, že boli zastavené exekučné konania a nie je ďalej možné vymáhať plnenia ani zo zabezpečovacích nástrojov. Pod pojmom škoda treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. K uvedenej ujme však podľa názoru odvolacieho súdu nedochádza samotnou právoplatnosťou uznesenia o vyhlásení konkurzu ako to konštatoval súd prvej inštancie. Vyhlásenie konkurzu má síce podľa § 14 ZKV vplyv na niektoré prebiehajúce súdne a iné konania, výsledok ktorých by mohol mať dopad na konkurznú podstatu, vyhlásenie konkurzu však s istotou neznamená, že dlžník plniť v dôsledku insolventnosti nebude. ZKV upravuje len odlišný postup pri uplatňovaní si nárokov veriteľov (napr. § 20 ZKV) a postup pri uspokojovaní jednotlivých veriteľov (napr. § 31 ZKV). Relevantné pochybnosti o vzniku škody momentom právoplatnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu vyvolávajú aj rozporuplné závery súdu prvej inštancie, keď samotný súd pripúšťa vyplatenie finančných prostriedkov z konkurznej podstaty spoločnosti CI HOLDING, a. s. do konkurznej podstaty úpadcu CEEP-Central and East European Properties a. s. „v konkurze“ (bod 67 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Pre takýto prípad uvádza, že žalovaný by mal právo domáhať sa od žalobcu vrátenia bezdôvodného obohatenia. Ak, za predpokladu preukázania zodpovednosti za škodu, bude žalovanému rozhodnutím súdu uložená povinnosť nahradiť žalobcovi škodu a žalovaný povinnosť splní, je nemysliteľné, aby sa po práve mohol domáhať vrátenia tohto plnenia ako získaného bez právneho dôvodu. Vážne pochybnosti o správnosti záveru súdu o momente vzniku škody prvej inštancie vyvoláva aj vyjadrenie O. T. P. z 15. júna 2015 (správca úpadcu CI HOLDING), v ktorom súdu oznamuje, že správca inicioval celý rad odporovateľných žalôb, ktoré by do konania mali zabezpečiť ďalší majetok.

19. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožňuje aj s námietkou žalovaného, že sa súd prvej inštancie dôsledne nevysporiadal s námietkou žalovaného týkajúcou sa príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a vzniknutou škodou.

20. Podľa ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa keď sa poškodený dozvie o škode, a o tom kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí ak ide o škodu na zdraví.

21. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna a objektívna. Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle, a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Vzájomný vzťah týchto lehôt je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie druhá premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba je trojročná a začína plynúť v okamihu škodnej udalosti. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a pre začatie jej plynutia je významný primárny subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek : 1. kedy sa poškodený dozvie o škode, pričom sa vyžaduje preukázaná vedomosť poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť, vyčíslieť na súde žalobou (okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí kryť okamihom škodnej udalosti, resp. protiprávnym konaním) a 2. kedy sa poškodený dozvie o tom kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota sa zo subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr, ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou. V tejto súvislosti možno rozlišovať medzi tromi prípadmi, ktoré môžu nastať, a to začiatok subjektívnej doby nastane v priebehu objektívnej doby a do jej skončenia tiež uplynie celá subjektívna doba. Právo sa premlčí uplynutím subjektívnej doby, na ďalšie plynutie objektívnej doby sa už neprihliada. Druhá situácia je tá, že začiatok subjektívnej doby nastane v priebehu objektívnej doby, ale do jej skončenia uplynie iba čas subjektívnej doby a ďalšia časť až po jej skončení, právo sa premlčí uplynutím objektívnej doby. Tretia situácia, ktorá môže reálne nastať je tá, že začiatok subjektívnej doby

nastane až po skončení objektívnej doby. Právo sa premlčalo uplynutím objektívnej premlčacej doby a subjektívna doba nemá v tomto prípade právny význam.

22. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti dospel k záveru, že tieto kritéria pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. napadnutý rozsudok nespĺňa a jeho odôvodnenie nezodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

23. Súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal kľúčovou otázkou, a to premlčaním prípadnej pohľadávky najmä v súvislosti so začatím plynutia objektívnej a subjektívnej lehoty. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je tiež nepresvedčivé, keď súd síce konštatoval, že v prejednávanej veci začali obidve, tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia lehota plynúť súbežne, odo dňa dátumu právoplatného ustanovenia novej správkyne do funkcie, ktorým bol 15. február 2013, avšak bez dôsledného vysporiadania sa so zákonom stanovenými prvkami, rozhodujúcimi pre začiatok ich plynutia v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, t. j. pri objektívnej lehote od počiatku jej behu od momentu, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Záver súdu prvej inštancie o včasnom uplatnení nároku na náhradu škody nevyznieva presvedčivo, keď sa súd prvej inštancie vôbec nevyjadril k námietke žalovaného, ktorý za počiatok behu trojročnej objektívnej premlčacej doby považoval 14. apríl 2009, kedy žalovaný uzavrel confirmáciu o uzavretom zmenkovom obchode s predávajúcim CI HOLDING, ktorú žalovaný považoval práve za udalosť, z ktorej škoda vznikla v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka.

24. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti dospel k záveru, že tak ako už bolo aj vyššie uvedené, napadnuté rozhodnutie nespĺňa základné kritériá v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a tiež súd prvej inštancie neposúdil vec v celom rozsahu správne aj po právnej stránke preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a závislých výrokoch podľa § 389 ods. 1 písm. c/ zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP, v ktorom bude povinný opätovne sa otázkou premlčania sa zaoberať a následne vyhotoviť rozhodnutie v súlade s § 220 ods. 2 CSP.

25. Podľa § 396 ods. 3 CSP o náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

26. Uznesenie prijal odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie nie je prípustné.